

**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการอ่าน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบธรรมนุญการสอนอ่าน
THE DEVELOPMENT OF THAI LEARNING ACHIEVEMENT AND
READING SKILL IN THAI STRAND FOR PRATHOMSUKSA II STUDENTS
USING THE THAMMANOON KARN - SORN - ARN MODEL**

เพ็ญผกา ปัญชนะ*

ดร.ธีรชัย เนตรณอมศักดิ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบธรรมนุญการสอนอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยให้นักเรียนจำนวนร้อยละ 80 มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวงจรปฏิบัติการ 3 วงจร กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามลักษณะของการใช้ 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 19 แผน เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบบันทึกเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน และแบบทดสอบท้ายวงจร

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบธรรมนุญการสอนอ่าน ได้จัดกิจกรรมตามรูปแบบธรรมนุญการสอนอ่าน 5 ขั้นตอน ซึ่งกิจกรรมที่จัดขึ้น ได้แก่ กิจกรรมตามรูปแบบธรรมนุญการสอนอ่าน ขั้นที่ 1 สอนอ่านให้รู้เรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 2 ใช้ประโยชน์จากการอ่าน ขั้นที่ 3 ขยายประสบการณ์จากการอ่านการเพิ่มคำศัพท์และการเขียนแผนภูมิประสบการณ์ ขั้นที่ 4 กิจกรรมหลากหลาย และขั้นที่ 5 กิจกรรมสรุปผล ผลของการจัดกิจกรรม พบว่า สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและเอื้อบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เหมาะสม จัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องตามขั้นตอนของการสอนอ่าน ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านที่ดีขึ้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการอ่าน ธรรมนุญการสอนอ่าน

Keywords : Achievement, Reading Skill, The Thammanoon Karn – Sorn – Arn Model

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบธรรมนุญการสอนอ่าน สามารถพัฒนาให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80.00 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์รอบรู้ คิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ 82.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่กำหนดให้มีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

3) ผลการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบธรรมนุญการสอนอ่าน ผู้วิจัยได้ประเมินทักษะการอ่าน จาก 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ภายใต้เกณฑ์การประเมินจากแบบประเมินการอ่านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และ 2) แบบทดสอบการอ่านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยนำบทความจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มาปรับปรุงให้เหมาะสม โดยบทความแต่ละเรื่องกำหนดให้มีแบบทดสอบ 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ทดสอบการอ่านออกเสียงจากบทความ ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 5 ข้อ จากการสะท้อนผลทักษะการอ่าน พบว่า จากวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3 วงจร นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านดีขึ้นตามลำดับ ในแต่ละวงจร

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop learning activities, learning achievement and reading skill in Thai Subject Group for Prathomsuksa II students using the Thammanoon Karn-Sorn-Arn model, with the expectation of 80% of students could reach the minimum scores of 80%. The research design was an Action Research with 3 practice cycle. The target group was 18 Prathomsuksa II students from Ban Non Muang School of Khon Kaen Educational Service Area, I studying in the second semester of academic year of 2007. The three research tools identified by their using aspects consisted of 1) experimental tool for practicing including 19 instructional plans, 2) reflection tools for practicing outcome ; the recording form of reflecting the result of using each activities plan, including observation form for teacher behavior, observation form for students behavior, recording form for the result of using teaching plan, and observation form for reading behavior, and 3) evaluation tool for effective learning management including the testing form for measuring learning achievement of Thai Subject Group, testing form for measuring reading skill, and end-of-spiral quizzes.

The research findings found that :

1) The developing of learning activities through the Thammanoon Karn-Sorn-Arn model consisted of five steps activities including 1) teaching for reading comprehension, 2) reading for application, 3) expanding experiences through reading new vocabulary and writing experiences chart, 4) assorted activities and 5) summary activities. The result could reach the satisfaction of students need as well as suitable for target group, supporting the appropriate environment for learning, systematic activities, continuing on teaching reading process which distributed the development of reading behavior for students, and the learning achievement could reach the minimum requirement.

2) Prothomsuksa II students studied Thai Subject Group using the Thammanoon Karn-Sorn-Arn model could develop their learning achievement to reach the Mean of 80% as expected, while the number of students reached much more than the minimum expectation of 80% at 82.90%.

3) The result of developing reading skill for Prothomsuksa II students in Thai Subject Group using the Thammanoon Karn-Sorn-Arn model, evaluated by 1) the students observation form for reading skill in each instructional plan based on the evaluation criteria using reading evaluation form which was developed by researcher, and 2) the testing form for reading which collected, adapted and developed appropriately through the articles from various resources by researcher : each article comprised of two part including 1) testing form for reading out the article and 2) five items of three-multiple choices testing form, found that the development of reading skill of students became better accordingly in each of three action research spirals.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่าน ถือเป็นหัวใจสำคัญสำหรับสังคมไทย คุณภาพการอ่านของบุคคลในสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าประชาชนส่วนใหญ่ในชาติมีปัญหาในการอ่าน ก็จะทำให้เกิดปัญหาต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ได้ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2548) ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 จึงได้เน้นความสำคัญของการใช้ภาษาไทย อย่างถูกต้อง เน้นกระบวนการคิดของผู้เรียน การได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เน้นรักการอ่าน และต้องฝึกให้ผู้เรียน ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 และหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยังได้กำหนดจุดมุ่งหมาย ในการจัดการศึกษา ข้อ 2 ที่กล่าวไว้ว่า “..มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า...” (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ภาษาไทยจึงเป็นสาระที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคล ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มทักษะที่นักเรียนจะต้อง ได้รับความรู้ด้านหลักภาษาไทยและฝึกฝนการใช้ภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง ด้วยกลวิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียน มีประสบการณ์หลายๆ ด้าน และมีทักษะสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ควบคู่กันไปด้วย (เพ็ญศรี กันกา, 2535) อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีการผลักดัน ให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกัน อย่างแพร่หลาย แต่ก็ยังพบปัญหาในด้านการจัดการเรียน ร้อยู่มาก ดังที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2547 พบว่า เด็กมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยเฉพาะในส่วนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา (ชั้น ป.6) วิชาภาษาไทย มีแนวโน้มลดลง (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2548) ปัญหาดังกล่าว จึงถือเป็นปัญหา สำคัญที่เกิดขึ้นอยู่ขณะนี้ และนอกจากนี้ สาเหตุที่ทำให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ สาเหตุมาจากการที่นักเรียนอ่านไม่ออก ไม่รู้จัก ประสมคำหรือว่าอ่านออกแต่ไม่แตกฉาน ไม่เข้าใจความ หมาย ไม่สามารถสรุปความได้ ขาดความพร้อมในการ ฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ และยังขาดการฝึกอ่าน ที่มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนยังจัดกิจกรรมในรูปแบบเดิม ใช้วิธีสอนที่ไม่หลากหลาย ส่งผลให้การพัฒนาทักษะทาง ภาษาของผู้เรียนที่จะต้องใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการ แสวงหาความรู้ยังมีน้อย (บันลือ พุกกะวัน, 2534) และ จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจสภาพทั่วไปในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย และสัมภาษณ์ครู ที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังอ่านหนังสือไม่คล่อง มีบางคนอ่านไม่ออก และเขียน หนังสือไม่ค่อยได้ มีนักเรียนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถ เขียนและอ่านได้คล่อง ทำให้ผู้สอนประสบปัญหาในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อนักเรียน อ่านหนังสือไม่ค่อยได้ การเรียนในสาระการเรียนรู้อื่นๆ ก็จะมี ปัญหาไปด้วย ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียน ไม่สนใจที่จะเรียนหรืออยากที่จะแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ไม่มี นิสัยรักการอ่าน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ตามที่หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กำหนดไว้

จากสภาพปัญหาเกี่ยวกับการอ่านไม่ออก เขียนไม่ค้อยได้ของนักเรียน ซึ่งส่งผลกระทบในหลายๆ ด้าน ทั้งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ และทักษะทางการเขียน การฟัง การดูและการพูด การใช้ภาษา เหล่านี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงรูปแบบวิธีสอนที่จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะด้านทักษะการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยพบว่า การสอนตามรูปแบบธรรมณูญ การสอนอ่าน น่าจะทำให้การสอนอ่านมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนอ่านออก อ่านได้ และอ่านเป็น เนื่องจากเป็นรูปแบบที่มีลักษณะเด่นอยู่ที่การประยุกต์และรวบรวมส่วนดีของการสอนภาษาไทยไว้ทั้ง 3 รูปแบบด้วยกันคือ การสอนแบบสะกดตัวผสมคำ (Synthetic Method) การสอนเป็นคำและเป็นประโยค (Basal Reader's Approach) และการสอนโดยใช้บทเรียนจากประสบการณ์ (Experience Approach) (สมบัติ ตัญจรัญรัตน์, 2531) บันลือ พลฤกษ์วัน (2534) ให้ชื่อกระบวนการพัฒนาการสอนอ่านเบื้องต้นนี้ว่า ธรรมณูญแห่งการสอนอ่าน มีลำดับขั้นการสอน 5 ขั้น คือ 1) สอนอ่านให้รู้เรื่องที่อ่าน 2) ใช้ประโยชน์จากการอ่าน 3) ขยายประสบการณ์ทางการอ่าน 4) จัดกิจกรรมหลากหลาย และ 5) กิจกรรมสรุปผล การสอนอ่านตามธรรมณูญ การสอนอ่านนี้ มีเป้าหมายแห่งการสอนอย่างชัดเจนคือ มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านให้ได้ทุกลำดับขั้น ได้แก่ ความสามารถในการอ่านได้ อ่านออก และอ่านเป็น จึงเห็นได้ว่า การสอนตามลักษณะการสอนอ่านตามธรรมณูญ การสอนอ่านนี้ จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านที่ดีขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะในด้านต่างๆของผู้เรียน และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใน ชั้นเรียนได้โดยเฉพาะปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การที่นักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบธรรมณูญการสอนอ่าน โดยอาศัยรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และมีความคาดหวังว่าการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการอ่านให้กับครูผู้สอน และส่งผลต่อ การพัฒนา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนา โดยใช้รูปแบบธรรมณูญการสอนอ่านให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการอ่านให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบธรรมณูญการสอนอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบธรรมณูญการสอนอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยให้นักเรียนจำนวนร้อยละ 80 มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป
3. มีเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้รูปแบบธรรมณูญการสอนอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยให้นักเรียนร้อยละ 80 มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

คำถามการวิจัย

กิจกรรมตามรูปแบบธรรมณูญการสอนอ่าน จะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการอ่านของนักเรียนได้อย่างไร

นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบธรรมณูญ การสอนอ่าน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามหลักการและแนวคิดของศาสตราจารย์ บันลือ พลฤกษ์วัน (2534) มีลำดับขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การสอนอ่านให้รู้เรื่องที่อ่าน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยค เพื่อมุ่งให้นักเรียนอ่านบทเรียนได้ รู้เรื่องที่อ่านจากแม่บทการสอนอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขั้นที่ 2 ใช้ประโยชน์จากการอ่าน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียน ฝึกวิเคราะห์สรุปบทเรียนที่อ่าน วิเคราะห์คำ ตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 3 ขยายประสบการณ์จากการอ่าน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ขยายประสบการณ์ทางการอ่านของผู้เรียน 2 ทาง คือ 1) การเพิ่มคำศัพท์เป็นการสอนอ่านแบบแจกลูก โดยการสะกดคำ แจกลูกคำแม่บทในบทเรียนภาษาไทยที่สร้างขึ้น เป็นตัวนำในการฝึกอ่าน 2) การสร้างแผนภูมิประสบการณ์ เป็นการอ่านโดยใช้แผนภูมิประสบการณ์ โดยใช้คำที่แจก

ลูกหรือคำในบทเรียนที่ควรเน้นมาสร้างเป็นเรื่องราวให้สัมพันธ์กับทักษะทางภาษา

ขั้นที่ 4 จัดกิจกรรมหลากหลาย เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งประสานสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาษาไทยกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ ที่มีเนื้อหาในการใช้คำที่เกี่ยวข้องกัน

ขั้นที่ 5 กิจกรรมสรุปผล เป็นขั้นตอนของการทบทวน ซ่อมเสริม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีศักยภาพ รู้ถึงข้อเด่นและข้อบกพร่องในการเรียนของตนเองจากการประเมินผลการเรียน และประเมินผลงานต่างๆ ที่ปฏิบัติมาตั้งแต่ขั้นที่ 1 จนถึงขั้นที่ 5 มีกิจกรรมตรวจสอบผลการเรียนรู้ และประเมินผลด้วยการทดสอบย่อย จัดกิจกรรมทบทวนการอ่าน กิจกรรมการสอนซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนซึ่งแสดงความรู้ ความสามารถของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ทักษะการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมการอ่าน 2 ส่วน ได้แก่ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ โดยในแต่ละส่วนเป็นการแสดงถึงความสามารถในการเข้าใจในเรื่องที่อ่านและแสดงถึงลักษณะในการอ่าน ซึ่งในแต่ละส่วนจะทำการประเมินจากแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน ตามเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Score) และแบบทดสอบการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยแบ่งออกเป็น 3 วงจร ในแต่ละวงจรมี 1 หน่วยการเรียนรู้ รวม 3 หน่วย แต่ละหน่วยประกอบด้วยหน่วยย่อย 2 หน่วยที่ดำเนินการจัดกิจกรรมครบตามรูปแบบกระบวนการสอนอ่านทั้ง 5 ขั้นตอน รวมจำนวน 19 แผน แบ่งได้ดังนี้วงจรปฏิบัติการที่ 1 ประกอบด้วย หน่วยย่อยที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4 และหน่วยย่อยที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5-7 วงจรปฏิบัติการที่ 2 ประกอบด้วย หน่วยย่อยที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8-10 และหน่วยย่อยที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้

ที่ 11-13 วงจรปฏิบัติการที่ 3 ประกอบด้วย หน่วยย่อยที่ 5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14-16 และหน่วยย่อยที่ 6 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17-19

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามลักษณะการใช้ 3 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ บทเรียนภาษาไทย และแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นตามแนวคิด หลักการของรูปแบบกระบวนการสอนอ่าน จำนวน 19 แผน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบบันทึกเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน และ 3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน และแบบทดสอบท้ายวงจร

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบกระบวนการสอนอ่าน จำนวน 19 แผน มี 6 หน่วยย่อย ซึ่งแต่ละหน่วยย่อยได้จัดกิจกรรมครบทั้ง 5 ขั้นตอนตามรูปแบบกระบวนการสอนอ่าน คือ 1) การสอนอ่านให้รู้เรื่องที่อ่าน 2) ใช้ประโยชน์จากการอ่าน 3) ขยายประสบการณ์จากการอ่าน 4) จัดกิจกรรมหลากหลาย และ 5) กิจกรรมสรุปผล ในระหว่างดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ช่วยวิจัยได้ช่วยบันทึกพฤติกรรมการสอนของครู และสะท้อนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ร่วมกับผู้วิจัย รวมถึงการบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลังการสอน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวงจรแล้ว นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายวงจรและแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน โดยทำการประเมินจากแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านตามเกณฑ์การให้คะแนนและแบบทดสอบการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทั้งหมด จากการ

สังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย เพื่อการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในวงจรต่อไป เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 19 แผน จำนวน 3 วงจร จึงให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำระหว่างการดำเนินการวิจัยและหลังจากสิ้นสุดการวิจัย โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้จากแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนเฉลี่ย เพื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่าน จากแบบวัดทักษะการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยเฉลี่ยถึงร้อยละ 80 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการอธิบายความ ซึ่งจะนำมาสู่การสรุปผลการวิจัย และแสดงให้เห็นแนวทางหรือรูปแบบการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องราวของสิ่งที่ศึกษานั้น โดยนำข้อมูลที่ได้รวบรวมจากเครื่องมือเหล่านี้ คือ แบบสังเกตพฤติกรรม การสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน แบบบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และแบบสังเกตพฤติกรรม การอ่าน ซึ่งได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อประเมินสภาพที่เกิดขึ้นว่าดีหรือไม่ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้ดีขึ้น โดยเสนอผลที่ได้ในรูปแบบการพรรณนาความ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการอ่าน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการสอนอ่าน สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการสอนอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 5 ขั้นตอน ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมตามความมุ่งหวังของการสอนอ่าน ตามรูปแบบกิจกรรมการสอนอ่าน แต่ละขั้น

ดังนี้

1.1 กิจกรรม ตามรูปแบบ ธรรมชาติของการสอนอ่านขั้นที่ 1 สอนอ่านให้รู้เรื่องที่อ่าน และขั้นที่ 2 ใช้ประโยชน์จากการอ่าน พบว่า การดำเนินกิจกรรมโดยใช้เกม เพลงและภาพ เป็นสื่อนำเข้าสู่การอ่าน นักเรียนให้ความสนใจกิจกรรมเพลง และเกมที่จัดมาก ทำให้พฤติกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจ กระตือรือร้น และร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน กล่าวพูด กล่าวตอบคำถาม และสามารถอ่านได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ พงศาเทศ (2550) ที่ได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำยากวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกม ใน 3 ขั้นตอนของการสอน คือ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการสร้างความสนใจด้วยการใช้เพลง ปริศนาคำทาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ 2) ขั้นสอน เป็นการนำเสนอเนื้อหาใหม่โดยการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักเกณฑ์วิธีการอ่าน และเขียนคำยากด้วยการนำเกมมาใช้ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะการอ่านและการเขียน 3) ขั้นสรุป นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในทักษะการอ่านและการเขียน ทำให้นักเรียนมีหลักเกณฑ์ในการอ่านคำ สามารถอ่านคำได้คล่องและรวดเร็วขึ้น และนอกจากนี้การส่งเสริมให้นักเรียนได้ช่วยกันทำงานในกลุ่มในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน โดยเฉพาะด้านการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักเรียนเริ่มให้การยอมรับกันมากขึ้น นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มอ่อนจะมีบทบาทในกลุ่มมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการตอบคำถาม และการแต่งประโยคที่เลือกใช้คำศัพท์ยากเพิ่มขึ้นและหลากหลายดีขึ้นตามลำดับ มีเหตุ มีผล ตามประสบการณ์ของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกันยา ขุนสูงเนิน (2540) ที่สอนอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ สำหรับชั้นประถมศึกษา 2 ด้วยวิธีกลุ่มเพื่อช่วยเพื่อน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียน คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อสังเกตที่พบคือ การสอนอ่านภาษาไทยด้วยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ในการทำกิจกรรมวันแรก นักเรียนยังไม่เข้าใจกิจกรรมและวิธีการเรียนด้วยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้การช่วยเหลือ

กันยังไม่ได้เท่าที่ควร ในวันต่อมานักเรียนเริ่มคุ้นเคยกับวิธีการเรียนด้วยกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้รู้จักให้ความช่วยเหลือกันดียิ่งขึ้น ทำให้บรรยากาศในการทำกิจกรรมดำเนินไปด้วยความสนุกสนานและเป็นกันเอง ขณะที่ทำกิจกรรมนักเรียนจะกระตือรือร้นในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.2 กิจกรรมตามรูปแบบธรรมนูญการสอนอ่านขั้นที่ 3 การขยายประสบการณ์ทางการอ่าน 2 ทาง คือ การเพิ่มคำศัพท์ ใช้การสอนอ่านแบบแจกลูก โดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมส์เสียงเหมือน นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำและแจกลูกได้ดี นักเรียนที่เรียนอ่อนหรืออ่านไม่คล่อง ครูได้ใช้วิธีการเพื่อนช่วยเพื่อนในการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย นักเรียนเกิดความประสบผลสำเร็จในการเรียน มีการให้รางวัลเพื่อเป็นการเสริมแรงพฤติกรรมที่ดี ทั้งด้านการอ่านและด้านการเรียน จากนั้น ก็จะใช้คำที่แจกลูกมาสร้างเป็นคำใหม่ แต่งประโยคให้เป็นเรื่องราวที่สัมพันธ์กันจากคำใหม่ที่สร้างขึ้น โดยครูได้ให้นักเรียนได้ร่วมกันสร้างแผนภูมิประสบการณ์ทั้งชั้นเพื่อเป็นแนวทางก่อนจึงร่วมกันทำเป็นแผนภูมิกลุ่มย่อย โดยสร้างเป็นเรื่องราวที่สัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์อื่นๆ ซึ่งผลจากการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม มีความมั่นใจในการพูด กล้าพูด และเล่าเรื่องจากประสบการณ์ตามสถานการณ์ที่กำหนด อีกทั้ง ยังส่งผลโดยตรงต่อการมีมารยาทในการพูด เนื่องจากก่อนพูดทุกครั้ง นักเรียนจะยกมือเพื่อขออนุญาตครูในการพูด

1.3 จัดกิจกรรมตามรูปแบบธรรมนูญการสอนอ่านขั้นที่ 4 การจัดกิจกรรมหลากหลาย ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมโดยการบูรณาการเนื้อหาวิชาภาษาไทย เข้ากับกลุ่มประสบการณ์อื่นๆ และ บูรณาการการฟัง ดู พูด อ่าน คิด เขียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างหลากหลาย ไม่ซ้ำกัน ทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน กระตือรือร้น ที่จะร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น ซึ่งได้จัดกิจกรรมแบบเรียนปนเล่น เช่น กิจกรรมเกมทางภาษา กิจกรรมเพลง เกมปริศนาคำทาย นิทาน กิจกรรมเหล่านี้ มีผลต่อความสามารถด้านการอ่านเป็นอย่างมาก เพราะด้วยวัยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ยังมีความต้องการที่จะเล่นเกม ฟังนิทานและอยากร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง ดังเช่น กรมวิชาการ กระหรวง

ศึกษาธิการ (2545) ที่ได้เสนอแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ว่า บทบาทของผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้ออกความรู้แก่ผู้เรียนเป็นผู้สนับสนุน เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน โดยเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน เหมาะสมกับปัจจัยต่างๆ เช่น ความรู้ความสามารถด้านเนื้อหา ความสนใจและวัยของผู้เรียน ความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น เวลา สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน อีกทั้งต้องคำนึงถึงสภาพและลักษณะของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้มีความสุขจากกิจกรรมที่หลากหลาย ที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านการอ่านให้ขยายไปสู่การเรียนรู้ที่มีความหมาย ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนรู้สึกประสบผลสำเร็จในการเรียน และจดจำสิ่งที่เรียนรู้นั้นดีมากกว่าการท่องจำ ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542) เรียกลักษณะการอ่านที่แสดงออกแบบนี้ว่า เป็นลักษณะการอ่านที่มีประสิทธิภาพ จะเกี่ยวข้องกับลำดับขั้นพัฒนาการทางร่างกายและทางสมอง หากร่างกายและสมองเจริญเติบโตไปตามลำดับขั้น และเด็กได้รับการส่งเสริมการอ่านจากที่บ้าน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเป็นไปตามวัย และสอดคล้องกับ บันลือ พฤกษ์วัน (2534) ที่ได้กำหนดความมุ่งหวังของลำดับขั้นตอนของธรรมนูญการสอนอ่าน ขั้นที่ 4 จัดกิจกรรมหลากหลาย เสริมบทเรียนและเสริมกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ไว้ เพื่อให้เด็กได้เรียนอย่างสนุกสนาน สนองอารมณ์และสังคมในหมู่ผู้เรียน และกิจกรรมตามรูปแบบธรรมนูญการสอนอ่าน ขั้นที่ 5 กิจกรรมสรุป ประเมิน ทบทวนบทเรียน ได้จัดให้มีการทบทวนเรื่องที่เรียน ทบทวนคำศัพท์ และการสอนซ่อมเสริมนอกเวลา โดยผู้วิจัยได้สอนเสริมให้กับนักเรียนที่ยังมีปัญหาด้านการอ่าน เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจในการเรียน รู้สึกประสบผลสำเร็จในการเรียน เรียนแบบไม่เครียด เนื่องจากเป็นเรื่องที่เคยเรียนรู้มาแล้ว ส่งผลให้นักเรียนจดจำเนื้อหาได้ดีผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นไปตามแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบธรรมนูญการสอนอ่าน ของ บันลือ พฤกษ์วัน (2534) ที่ได้เสนอกิจกรรมการสรุปและประเมินผลด้วย

การจัดแสดงผลงานต่างๆ ของนักเรียนที่ได้ปฏิบัติตามแล้ว พบทวนกิจกรรมการอ่าน ได้แก่ อ่านแผนภูมิการอ่าน อ่านแผนภูมิประสบการณ์ ตรวจสอบผลการเรียนการสอนของครูโดยการสังเกต ประเมินจากผลการทบทวนการอ่าน แล้วนำเด็กอ่อนมาจัดกลุ่มเพื่อสอนซ่อมเสริม ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ในการช่วยเหลือเด็กที่มีความสามารถในการอ่านไม่ดีพอ ให้สามารถเรียนอ่านได้ดีขึ้น ตามกำลังและโอกาสที่เด็กผู้นั้นจะเป็นไปได้

2. ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบกระบวนการสอนอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยให้มีนักเรียนจำนวนร้อยละ 80 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป ผลจากการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80.00 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์รอบรู้ คิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ 82.90 ซึ่งบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องงานกับงานวิจัยของดาวเรือง ชิงโพธิ์ (2541) ทำการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบกระบวนการสอนอ่าน และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลจากการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบกระบวนการสอนอ่าน พบว่านักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ รวมทั้งได้รับความรู้ในกลุ่มวิชาต่างๆ ที่ได้นำเนื้อหาบูรณาการกับเนื้อหาวิชาภาษาไทย และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการสอนอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 85.24 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์รอบรู้ที่กำหนดเฉลี่ยร้อยละ 85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือร้อยละ 70 และงานวิจัยของฉัตรเฉลา ตรีแดงน้อย (2539) ที่ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนตามกระบวนการสอนอ่านกับการสอนตามปกติ ซึ่งจากผลการทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุม โดยใช้ t - test พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้รูปแบบกระบวนการสอนอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านทั้ง 3 วงจร เป็นไปในทางที่ดีขึ้น โดยร้อยละของคะแนนที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านในวงจรที่ 1 เท่ากับ 25.00/83.33 วงจรที่ 2 เท่ากับ 86.67/83.33 และวงจรที่ 3 เท่ากับ 93.33/91.07 ส่วนร้อยละของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดทักษะ การอ่านในวงจรที่ 1 เท่ากับ 68.75/87.27 วงจรที่ 2 เท่ากับ 80.00/90.00 และวงจรที่ 3 เท่ากับ 100.00/90.67 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้งนี้ เนื่องจากการได้มีการจัดระบบการอ่านให้นักเรียนเรียนรู้จากเรื่องที่ย่อย เช่น อ่านคำ อ่านสัญลักษณ์ อ่านภาพเป็นคำ และให้ใช้ประโยชน์จากการอ่านอย่างหลากหลายที่ซับซ้อนและยากขึ้น รวมทั้งการใช้สื่ออย่างหลากหลายที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนประสบความสำเร็จจากการอ่านได้ รวมทั้ง มีการสะท้อนผลการอ่านทันที เพื่อให้ นักเรียนได้เห็นจุดอ่อน จุดควรพัฒนาของตนเอง ทำให้มีการปรับปรุงการอ่านให้ดีขึ้นเรื่อยๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลาสินี ขวายุธยา (2551) ที่ได้พัฒนาทักษะการอ่าน การคิด และเขียน ด้วยการใช้คำถามหวนถามความคิด 6 สีและการเขียนภาพแผนภาพความคิด พบว่า ทักษะการอ่าน การคิด และการเขียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 70/70 ค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้คือ ร้อยละ 74.86/85.19 สภาพความสามารถของนักเรียนด้านทักษะการอ่าน การคิด การเขียน เป็นกระบวนการที่จัดระบบ มีลำดับขั้นตอนต่อเนื่องสามารถปฏิบัติได้จริง การสะท้อนผล ช่วยลดปัญหาและอุปสรรคในการสอน ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามกระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และงานวิจัยของ สมบูรณ์ พงศาเทศ (2550) ที่ใช้เกมในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำยาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกม ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำยา วิชาภาษาไทยโดยใช้เกม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการสร้างความสนใจด้วยการใช้เพลง ปริศนาคำทาย เพื่อให้ผู้เรียน

มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ 2) ขั้นสอน เป็นการนำเสนอเนื้อหาใหม่โดยการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักเกณฑ์วิธีการอ่านและเขียนคำยากด้วยการนำเกมมาใช้ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะการอ่านและการเขียน 3) ขั้นสรุป นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในทักษะการอ่านและการเขียน ทำให้นักเรียนมีหลักเกณฑ์ในการอ่านคำ สามารถอ่านคำได้คล่องและรวดเร็วขึ้น ทักษะการเขียน นักเรียนสามารถใช้คำและเขียนคำได้ถูกต้องเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อสังเกตและเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบธรรมนูญการสอนอ่าน เป็นกิจกรรมที่มีความต่อเนื่อง มีระบบในแต่ละกิจกรรม เป็นไปตามลำดับขั้นของการสอนอ่าน ดังนั้นในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบดังกล่าว จะต้องดำเนินการโดยวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพื่อให้เห็นภาพรวมของการจัดกิจกรรมบรรลุตามเป้าหมายของแต่ละขั้นตอนส่งผลให้การสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ก่อนการจัดกิจกรรมจะต้องมีการวิเคราะห์สภาพบริบทของผู้เรียนก่อน เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการ ปัญหา ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน จะทำให้เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ได้ง่ายตรงกับระดับความสามารถและความสนใจของนักเรียนมากขึ้น

3. การจัดกิจกรรมขั้นเรียนรู้การอ่านอย่างถูกต้อง ถ้านักเรียนได้เห็นตัวอย่างการปฏิบัติกรอ่านอย่างถูกต้อง สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะนำไปเป็นแบบอย่างในการอ่านได้เป็นอย่างดี

4. เวลาในการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ จะต้องเพียงพอต่อระดับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน จะทำให้เห็นแนวคิดและความสามารถบางอย่างที่นอกเหนือจากพฤติกรรมภายนอกที่นักเรียนแสดงออก

5. การวางแผนเป้าหมายหรือการตกลงกติกา ก่อนการอ่าน การทำกิจกรรมต่างๆ ส่งผลให้นักเรียนทราบเป้าหมายของกิจกรรมที่ทำ และปฏิบัติตามเป้าหมายที่วางไว้ นักเรียนมีระเบียบในการทำงานมากขึ้น เสร็จทันเวลาที่กำหนด

6. การใช้สื่ออย่างหลากหลาย กระตุ้นการอ่านของนักเรียนได้ดี นักเรียนจดจำเรื่องที่เรียนได้ดี เช่น ใช้ภาพแทนคำศัพท์ ความหมายของคำ

7. การที่จะให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนดีขึ้นผ่านเกณฑ์ที่กำหนดนั้น สิ่งสำคัญอยู่ที่ความเอาใจใส่กับกิจกรรมที่จัดทุกกิจกรรมของครู ที่จะต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเข้าใจ ลึกซึ้งจริง ๆ และต้องมีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ด้วยกิจกรรมที่จัดในลักษณะเรียนปนเล่น จัดกิจกรรมหลากหลาย และท้าทายความสามารถของนักเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านด้วยเทคนิค วิธีการที่หลากหลายตามรูปแบบธรรมนูญการสอนอ่านในระดับที่สูงขึ้นไป

2. ควรมีการศึกษา วิจัย ด้านทักษะการอ่านโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาทั้งในด้านเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

3. ควรนำผลการวิจัยไปพัฒนาและวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านทักษะการอ่าน คิด และเขียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.
- กันยา ขุนสูงเนิน. (2540). การสอนอ่านภาษาไทย เพื่อจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ และคณะ. (2548). รายงานการวิจัย การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ตั้งแต่ พ.ศ.2542-2547. กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนานโยบายการเรียนรู้ด้านภูมิปัญญา และการท่องเที่ยว สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้.
- ฉัตรเจลา ตรีแดงน้อย. (2539). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนตามธรรมชาติกับการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดาวเรือง ชิงโพธิ์. (2541). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบธรรมชาติการสอนอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บันลือ พุกกะวัน. (2534). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เพ็ญศรี กันกา. (2535). คู่มือการสอนเขียนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิลาสินี ขวไธยา. (2551). การพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด และการเขียน ด้วยการใช้คำถามหมวกความคิด 6 สีและการเขียนภาพแผนภาพความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมบุรณ์ พงศาเทศ. (2550). การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำยากวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมปัด ตัญจรัยรัตน์. (2531). การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2542). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2548). เทคนิควิจัยด้านการอ่าน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2548). การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).